

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ДЕТЕТО ЗА 2019 ГОДИНА

В Община Първомай Националната политика в областта на закрила на детето за 2019 година се реализира с Общинска програма за закрила на детето за 2019 година, приета на сесия на Общинския съвет с Решение № 393, взето на 28.03.2019 г. по Протокол № 44.

I. Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата

1. Предприемане на мерки за добро и отговорно родителство – *Подкрепа в семейна среда:*

През изминалата 2019 година Многопрофилна болница за активно лечение - Първомай (МБАЛ – Първомай) и „Медицински център I – Първомай“ ЕООД (МЦ – Първомай), са провели кампании за популяризиране на услуги за семейно планиране, предотвратяване на нежелана бременност, подкрепа по време на бременност и раждане. Подобни теми се засягат и по време на учебния процес в училищата – в часовете на класните ръководители, както и при работата с училищните педагогически съветници, особено що се отнася до превенцията на ранното забременяване и подкрепата на млади родители в ученическа възраст.

С подкрепа в семейна среда е свързана изцяло и работата на Център за обществена подкрепа – Първомай(ЦОП – Първомай). МБАЛ – Първомай, МЦ – Първомай и ЦОП - Първомай са предоставяли също и услуги за развиване на родителските умения за полагане на адекватни грижи и възпитание на детето, съобразно възрастта му, като акцентът пада преди всичко върху работата с млади и непълнолетни родители и с родители на деца със специални потребности. ЦОП – Първомай работи активно и в посока преодоляване на кризи в семейните отношения, включително и в приемните семейства.

2. Предприемане на мерки в подкрепа на родителите при наличие на риск от изоставяне – *Превенция на изоставянето:*

За ранното идентифициране на риска от изоставяне, предприемане на мерки за закрила и осъществяване на дейности по превенция на изоставянето, през 2019 г. активно са работили отдел „Закрила на детето” на Дирекция „Социално подпомагане”, както и ЦОП – Първомай и МБАЛ – Първомай.

Причините за изоставянето на деца са различни, но най-често са свързани с бедност, изолация, самотно родителство, заболявания, слабо познаване на семейното планиране и др.

ЦОП – Първомай се стреми към осигуряване на постоянна подкрепа на семействата: на непълнолетни и на млади родители; бременни жени и родилки, които са в риск да изоставят децата си, както и многодетни семейства в криза, и такива с финансови и здравословни проблеми, затруднени да отглеждат децата си. В консултациите се акцентира и върху повишаване на здравната култура, семейното планиране и мотивирането на отговорно поведение, както и формирането на умения за позитивно възпитание и изграждане на привързаност. Посреднички се при търсене на възможности за подкрепа сред близки, роднини и професионалисти в грижите за детето.

3. Осигуряване на добър жизнен стандарт и социално подпомагане – *Подкрепа доходите на семействата, чиито деца са застрашени от социално изключване и Подкрепа на родителите за съчетаване на професионалния и семейния живот:*

За семейното социално подпомагане активно работи Дирекция „Социално подпомагане” – Първомай, като освен законосъобразните парични помощи, които се отпускат от държавата, се предлага консултиране на семействата, в които се отглеждат деца с

увреждания по въпроси относно правните им възможности за социално подпомагане. С такива семейства работят и общинските власти, здравни медиатори, както и ЦОП – Първомай, които също предлагат консултиране и оказват подкрепа. Своевременно се информира Отдел „Закрила на детето” за деца, застрашени от отпадане от училище или непосещаващи училище, с цел предприемане на адекватни мерки за закриване на децата. Провеждани са консултации с родители, възпрепятстващи достъпа до образование на децата си от ЦОП – Първомай, училищни власти (педагогически съветници) и общински власти (Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни). Стимулирани са родителите за записване на децата в предучилищни форми на образование и посещаване на детските градини с цел увеличаване обхвата на децата чрез консултиране, предимно от Дирекция „Социално подпомагане”.

Насърчават се родителите на деца с увреждания и създаване на равни възможности за ранно включване на децата със специални потребности в детските заведения, предимно от Дирекция „Социално подпомагане” и ЦОП - Първомай. Продължават да се развиват дневните грижи – ясли, детски градини, детска млечна кухня и др.

4. Предоставяне на качествени алтернативни семейни грижи – *Алтернативни грижи*:

Предоставят се алтернативни форми на грижа за отглеждане и възпитание на деца като: оказване подкрепа в семейна среда (ЦОП – Първомай). През 2019 г. продължава реализирането на съществуващите социални услуги за деца на територията на общината – ресурсен учител, личен асистент, социален асистент, домашен помощник и др. Предоставят се услуги за подкрепа на семействата на близки и роднини и на приемните семейства, както и на децата, настанени в тях. Популяризира се приемната грижа на общинско ниво като алтернативна форма на грижа в семейна среда и за поредна година тази услуга се радва на широка популярност.

5. Грижи за деца, напускащи институциите – *Оказване подкрепа на деца, напускащи специализираните институции след 18г./деца, пълни сираци, деца трайно пребиваващи в институции, деца с увреждания и др. (за адаптация, социализация и професионална реализация)*:

През 2019 г. подобна помощ не е потърсена в Община Първомай.

II. Повишаване на ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация. Качествени здравни грижи и обслужване.

1. Защита на насилието над и между деца – *Превенция на насилието*:

Повишава се осведомеността на обществото, децата и техните семейства относно насилието над и между деца и стимулиране на активността им за противодействие чрез активната работа на училищните власти – изнасят се информативни лекции и се провеждат беседи с учениците и педагогическите съветници, в рамките на часовете на класните ръководители и нарочни такива по теми като „сексуална и трудова експлоатация”, „трафик на деца” и рисковете в Интернет; отбелязват се международни дни на превенцията срещу трафик на хора, борбата срещу ХИВ/СПИН, предотвратяване на проявите на насилие и negliжиране между децата в училище и др., и чрез работата на ЦОП – Първомай и МКБППМН, която извършва ежегодна превенция на противообществените прояви на деца и насочването им към ползване на подходящи социални услуги, предоставяни в общността (ЦОП – Първомай). За изпълнението на конкретната цел през изминалата година допринесе доброто взаимодействие между всички институции, работещи с деца на територията на общината – общински и училищни власти, Дирекция „Социално подпомагане”, РУ Първомай и ЦОП – Първомай.

На 15.03.2019 г. Мария Кьосева, секретар на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в община Първомай, разговаря с учениците от VII - те класове на Основно училище „Христо Ботев“, село Градина. Темата беше „Възпитателни мерки за деца при противообществени прояви, начини и места за прилагането им“. Инициативата е в рамките на организираната съвместно от Министерство на образованието и науката и Висш съдебен съвет Образователна програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“.

На 25.03.2019г., София Монева, и. ф. административен ръководител и председател на Районен съд гр. Първомай, беседва с учениците от VII клас на Основно училище „Христо Ботев“, село Градина, на тема „Домашното насилие над малолетни и непълнолетни и мерките за защита на жертвите“. Инициативата отново бе в рамките на организираната съвместно от Министерство на образованието и науката и Висш съдебен съвет Образователна програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“.

С цел превенция на училищното насилие, агресията и зачестилите други негативни прояви в училище, МКБППМН в партньорство с ОУ „Св.св. Кирил и Методий“ гр. Първомай проведе конкурс за рисунка на тема: „Пролет – живот без насилие“, в който се включиха ученици от 1 до 7 клас.

По традиция и през 2019 година в общинските училища се проведе кампания за борба с училищния тормоз -.

2. Защита от трудова експлоатация и превенция на попадането на децата на улицата – *Превенция на най-тежките форми на детски труд:*

Засилен бе контролът към икономически дейности с наети деца, продажба на алкохол и цигари на непълнолетни, присъствие в търговски обекти след 22.00 ч. Служителите на РУ – Първомай извършват периодични обходи и проверки за присъствие на малолетни и непълнолетни в търговски обекти без родител или пълнолетен придружител след 22.00 ч. През 2019 г. Комисията за детето не е свиквана по сигнали за нередности по съответната цел от програмата.

3. Здравни грижи и обслужване – *Повишаване на здравната култура и здравното образование на децата и родителите им:*

През 2019 г. в рамките на учебния процес и чрез извънкласните форми се работи активно за разширяване на здравното образование в училищата под формата на лекции, беседи, разговори с децата за отговорно сексуално поведение и предпазване от ХИВ/СПИН и употреба на наркотици.

Беше отбелязан Световния ден за борба със СПИН. На 1 декември 2019 г. местният Младежки български червен кръст и Община Първомай предприеха действия за повишаване културата на местните граждани за опасността от заразяване. Членовете на МБЧК раздадоха информационни брошури, описващи как да се предпазим и бяха раздадени презервативи.

Проведени са беседи и във връзка с изграждане на умения и нагласи за здравословен начин на живот – здравословно хранене, вредата от тютюнопушенето, употребата на алкохол и психо-активни вещества. Благодарение на държавната политика (обвързване на задължителните ваксинации със социалните надбавки за деца) се повиши обхватът на профилактичните прегледи сред децата от малцинствата.

4. Защита, възстановяване и интеграция на децата – жертви на насилие и сексуална експлоатация – *Интеграция и социализация:*

Оказана бе подходяща подкрепа и помощ на деца - жертви на различни форми на експлоатация, злоупотреба или насилие чрез предприемане на мерки, проследяване, осигуряване на специализирана психологическа и медицинска помощ и подпомагане

реинтегрирането в семейната и социална среда чрез дейността на ЦОП - Първомай, Дирекция „Социално подпомагане” – отдел „Закрила на детето”, училищни власти чрез педагогическите съветници и психолозите и общински власти чрез МКБППМН.

През 2019 г., в рамките на направлението, екипът на ЦОП – Първомай предостави професионална помощ на деца, жертви на насилие, и техните семейства. Децата и семействата бяха подкрепени за успешното преодоляване на преживяванията и стреса, вследствие на преживяно насилие, за откриването и развитието на техните вътрешни ресурси за справяне, с цел преодоляването и заличаването на вредите.

Анализирани бяха нуждите на потребителя и наличните ресурси за справяне, като се предостави подкрепа за възстановяване усещането за сигурност и чувството за контрол над своя живот. Работи се с родителите и други значими за детето фигури за справяне и на самите тях с акта на насилието; за адекватно посрещане на нуждите на детето; за осигуряване на максимално устойчива, сигурна и позитивна среда на детето, като се стимулира тяхната въвлеченост в процеса на работа на специалистите.

Екипът на ЦОП – Първомай се стреми към осигуряване постоянни превантивни дейности, които се осъществяват под различни форми в работата по случаи и с общността. Регулярно се провеждат беседи в рамките на работа по случаи свързани с насилието, както и относно поддържането на контакти, водещи до заплахата на сигурността, безопасността и здравето на подрастващите.

5. Ангажираност и социално включване:

С цел организиране на свободното време, децата от община Първомай са включени в различни извънкласни форми - кръжоци, клубове по интереси, общински състезания, турнири, празненства, самодейни състави и др. (било то чрез проекти с европейско и национално финансиране или чрез общинско и собствено финансиране от училищата). Учениците се включват и във всички културни и спортни мероприятия, организирани от община Първомай. Стимулирането на дейности, свързани с физическото развитие на децата е приоритетна задача за ръководството на община Първомай.

През 2019 г. за насърчаване на физическата активност и спорта бяха проведени следните турнири и състезания: Детски турнир по баскетбол за момичета и момчета; Детски турнир по футбол до 8 клас в Първомай; „Гергьовденски“ турнир по футбол за малцинствата; Тенис турнир в зала; Общински пролетен турнир по футбол; Детски турнир по футбол в село Градина; Поход до Новаковската хижа по случай деня на Ботев; Турнир по футбол на големи врати в квартал Дебър; Поход до връх Драгойна с разглеждане на разкопките; Общински турнир по шах; Бадминтон – международен турнир за купата на кмета на Община Първомай; Велопоход по Бряговски язовир по случай деня на мобилността; Детски турнир по футбол в село Караджалово; Детски коледен турнир по волейбол; Детски коледен турнир по баскетбол; Коледен турнир по тенис на маса; Общински коледен турнир по шах; Детски волейболен турнир в залата на ПГСС „Васил Левски“ гр. Първомай.

През лятната ваканция на 2019г. децата от ЦНСТ с подкрепата и средствата за транспорт от бюджета на Местната комисия за борба с противообществени прояви посетиха за три дни Хижа Сини връх.

Община Първомай се явява като координатор на цялата извънкласна и извънучилищна дейност, в изпълнение на държавната политика за осмисляне на свободното време на децата, за да могат да се развиват техните интереси и способности.

Секретарят на МКБППМН ежеседмично обменя информация и работи съвместно с инспектор детска педагогическа стая при РУ на МВР гр. Първомай и обменя информация и работи съвместно с Дирекция „Социално подпомагане”.

III. Осигуряване на равен достъп на децата до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца

1. Право на образование и интеграция на децата от рисковите групи – *Образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства:*

През последните няколко години е постигнато интегриране на ромските деца в смесени групи в детските градини и в класове със смесен етнически състав в училищата. Високо рисковите общности от деца в общината са обхванати от задължителната предучилищна и училищна подготовка. Налагат се санкции при неизпълнение на родителски задължения за осигуряване на присъствието на децата в училище, с тях работят непрекъснато представители на общинските и училищните власти, както и екипът на ЦОП - Първомай. Осигурява се превоз на децата от отдалечените райони за обучение в училища, които са в близост до тяхното място на живеене.

По компетенция целогодишно се осъществява участие на секретаря на МКБППМН към Община Първомай в Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, съгласно Заповед на Началника на РУО – гр. Пловдив.

2. Равен достъп до образование – *Социално включване и интегрирано обучение на децата и учениците със специални образователни потребности:*

За успешния преход и адаптация на деца със специални образователни потребности в детските градини и училищата се създава подкрепяща среда. По този начин се цели пълноценно включване в образователния процес. Подкрепя се осигурява и на родителите при вземане на решение за избора на обучение на детето им – интегрирано или в специализирано заведение (чрез работата на психолога в ЦОП – Първомай, общинските власти и Дирекция „Социално подпомагане” – отдел „Закрила на детето”). Осигуряват се при нужда, чрез Дирекция „Социално подпомагане”, технически помощни средства за включване на децата с увреждания в образователния процес.

IV. Закрила на деца с изяви дарби

1. Стимулиране и развиване на заложените на децата с изяви дарби:

Откриването и подпомагането на образователните нужди на надарените ученици е индивидуална училищна политика и задължение на общината е регламентирано с Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби от училищата на територията на Община Първомай, приета с Решение № 179 от 30.01.2009 г. на Общински съвет, по Протокол № 23. С нея се открива възможност кмета на Общината да подпомогне индивидуално или отборно деца с изяви дарби от общинските училища, постигнали резултати на международни и национални конкурси, олимпиади, състезания и първенства в областта на информационни технологии, математика, природни науки, руски език, икономика и английски език, професионална подготовка, бадминтон, пътна безопасност и приложно колоездене, изобразително изкуство, религия, музика и др.

През изминалата година от Община Първомай са подпомогнати 2 деца с изяви дарби.

V. Намаляване броя на децата, жертви на пътнотранспортни произшествия

1. Провеждане на превантивна дейност по опазване на живота и здравето на децата в движението по пътищата:

Организиран бяха информационни кампании, насочени към безопасността на децата на пътя чрез беседи и лекции в рамките на учебния процес и в местни медии.

До месец ноември 2019 г. продължи дейността на Клуба по приложно колоездене. Той беше създаден през 2016 година, като се състави общински отбор по безопасност на движението и приложно колоездене. Отбора вземаше участие в кръговете и проявите на

републиканския шампионат по приложно колоездене по правилата на Световната федерация по автомобилизъм (FIA) от календара на Националното движение по приложно колоездене към СБА.

2. Повишаване знанията, транспортната култура и поведение на децата:

Организиран са викторини, ролеви игри и практически занимания с деца от детските градини и началната степен на образование на тема „Пътна безопасност”.

В резултат на своята дейност Клубът по приложно колоездене помогна на много деца да придобият знания относно правилата за движение и за пътната безопасност.

VI. Насърчаване участието на децата при формиране и изпълнение на политики, свързани с техните права и отговорности

1. Право на децата да формират и изразяват мнение:

В учебният процес, както в училищна, така и в предучилищна подготовка се наблюдава стремеж към осигуряване правото на всяко дете на свободно формиране и изразяване на мнение по всички въпроси, които го засягат. Използват се интерактивни методи на обучение, които да поставят децата в активна позиция. Развиват се допълнителни извънкласни и извънучилищни дейности в съответствие с потребностите и интересите на децата (например участие в доброволческите структури към ЦОП – Първомай и БМЧК – Първомай). Повишава се ролята на децата в организацията и управлението на образователния процес, което се наблюдава особено в по-големите училища. Например така наречените „дни на самоуправление”, в които за ден учениците „поемат” функциите на училищните власти и преподавателите. Осигурява се възможност за участие на представители на ученическите съвети в срещи, на които се обсъждат ключови въпроси за живота на училището, учебните програми, извънкласните дейности, въпроси за дисциплината, налагането на санкции, вътрешния ред в училище и др.

2. Право на идентичност и защита срещу дискриминация:

Осигурява се защита на индивидуалната и груповите идентичности като човешко право. Общоприето е, че спазването на правата на човека произтича от необходимостта да се осигури на всеки, както свободно, така и достойно съществуване. В тази връзка се провеждат ежегодни разяснителни лекции в училищата, чиято цел е запознаване на децата с различните форми на дискриминация; зачитане на идентичността, произхода, религията и етническата принадлежност на всяко дете и др. Училищните и общинските власти са ангажирани, с помощта на ЦОП - Първомай, Дирекция „Социално подпомагане” и РУ – Първомай, за формирането на толерантност, основана на личностни, етнически, религиозни и други особености у децата на училищно ниво.